

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ

Кафедра Економіки та підприємництва

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання

КУРСОВОЇ РОБОТИ

з дисципліни

«ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА»

Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
ОП «Економіка будівельного підприємств»

Одеса – 2019

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Вченою Радою ІБІТ
Протокол № 9 від
16 травня 2019 р.

Методичні вказівки розглянуті і рекомендовані до друку на засіданні науково-методичної ІБІТ, протокол №8 від 29 квітня 2019 р.

Методичні вказівки розглянуті і рекомендовані до друку на засіданні кафедри «Економіки та підприємництва», протокол №7 від 22 березня 2019 р.

Методичні вказівки розроблені д.е.н., проф. **Педько Гриною Анатоліївною**, к.е.н. **Жусь Оксаною Миколаївною**.

Рецензенти:

Ажаман І.А. д.е.н., доц. зав. кафедри «Менеджменту»

Начальник БМП–686 Одеської залізниці Прокопенко В.А.

Змістом методичних рекомендацій є завдання до курсової роботи, яка являє собою комплексну задачу щодо складання фінансового плану (балансу доходів і витрат) промислового підприємства. Ціль роботи – закріпити теоретичні знання студентів, отримані при вивченні курсу «Фінанси підприємств».

Представлені методичні рекомендації відповідають вимогам програми підготовки студентів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Відповідальний за випуск: завідувач кафедри Економіки та підприємництва д.е.н., проф. **Окландер Т.О.**

ЗМІСТ

Передмова	4
1. Загальні методичні вказівки.....	6
2. Основні положення курсової роботи	7
3. Матеріали для виконання курсової роботи	9
4. Алгоритми розрахунку окремих фінансових показників	16
5. Варіанти для виконання курсової роботи.....	18
6. Орієнтовні запитання до іспиту з дисципліни «Фінанси підприємства»	21
Рекомендована література	23

Передмова

Дисципліна «Фінанси підприємств» тісно пов'язана з іншими навчальними дисциплінами, в яких вивчаються податки та оподаткування підприємств, аналіз господарської діяльності підприємств, фінансовий ринок, грошовий обіг, фінансовий менеджмент.

ПРЕДМЕТОМ дисципліни «Фінанси підприємств» є грошові відносини, що виникають у процесі господарської діяльності підприємств, їх об'єднань та пов'язані з формуванням власних і залученням позикових коштів, їх використанням на фінансування витрат та інвестицій підприємств, утворенням і розподілом отриманого прибутку.

У курсі «Фінанси підприємств» передбачається наступна логіка вивчення системи специфічних економічних відносин:

По-перше-розглядається взаємозв'язок загальної теорії фінансів і фінансів підприємств, визначається місце фінансового менеджменту.

По-друге-розглядаються найбільш загальні закономірності управління активами та пасивами підприємств.

У третьому-розглядаються особливості управління фінансами на рівні окремих галузей і видів власності підприємств.

У висновку студенти самостійно складають фінансовий план умовного підприємства на рік як основну частину перспективного бізнес-плану.

Даний курс є свого роду введенням для подальшого поглибленого курсу «Фінансовий менеджмент».

У цій дисципліні не вивчаються особливості фінансів інвестиційних фондів, бірж, банків і кредитних установ, страхових організацій, оскільки економіко-правові та фінансові основи їх діяльності регулюються спеціальними нормативними актами, знання яких проте допомагає зрозуміти характер взаємодії підприємств з цими елементами ринкової інфраструктури.

Центральна проблема пропонованого Вам курсу: закономірність функціонування фондів грошових коштів підприємств у сучасних умовах. Таким чином, здійснюється пошук шляхів виживання підприємств в умовах

обмежених економічних ресурсів.

Економічні ресурси – всі застосовувані в господарській діяльності природні, людські та вироблені людиною ресурси.

Завдання курсу полягає в тому, що б показати, що без нормально функціонуючого механізму кругообігу грошових коштів підприємств неможливо забезпечити саморегулювання ринкової системи в цілому, дієвої мотивації праці, підвищення ефективності економіки.

Основною МЕТОЮ пропонованого курсу «Фінанси підприємств» є фундаментальна підготовка студентів у галузі закономірностей управління фінансовими ресурсами підприємств у сучасний період.

Дисципліна «Фінанси підприємств» вивчає методику формування та напрямки використання фондів грошових коштів підприємств, методику планування основних фінансових показників.

Фінанси підприємств – наука про мистецтво управляти децентралізованих фондами грошових коштів. Іншими словами це наука про мікроекономічні грошових відносинах.

1. Загальні методичні вказівки

Приведені в завданні до курсової роботи цифри умовні (у тис. грн.)

Усі розрахунки виконуються з точністю до двох знаків після коми.

Курсова робота є обов'язковою частиною навчального процесу, і без успішного її виконання студенти не допускаються до здачі екзамену з даної дисципліни.

При розробці даного завдання автори керувалися діючими законодавчими актами України, нормативними та інструктивними матеріалами.

Умовні позначки.

X – цифра задана у вихідних даних (розділ III).

? – показник потрібно розрахувати.

Якщо напроти показника ніяких позначень нема, тоді даний показник вже був розрахований раніше і його потрібно знайти у відповідній таблиці.

Вибір варіанту здійснюється за номером у списку грипи.

Номер варіанту 1 – 10 – завдання 1;

номер варіанту 11 – 20 – завдання 2;

номер варіанту 21 – 30 – завдання 3.

2. Основні положення курсової роботи

Призначення фінансового плану визначається сукупною потребою підприємства у фінансових ресурсах, у розмірах необхідних для фінансування передбачених обсягів розширення виробництва, виконання фінансово-кредитних зобов'язань по сплаті податків і платежів, погашенню кредитів, рішенню соціальних і інших задач підприємства.

Необхідність фінансового плану полягає в тому щоб дати можливість керівництву підприємства бачити які фінансові ресурси, у яких обсягах і звідки надходять, на які цілі вони витрачаються, виявити резерви збільшення власних фінансових ресурсів, здійснювати режим економії і контроль за цільовим використанням засобів.

Складання фінансового плану кожне підприємство здійснює самостійно в установленій формі і включає 5 розділів:

- джерела формування надходження засобів;
- приріст активів підприємства;
- повернення притягнутих засобів;
- витрати, пов'язані з внесенням обов'язкових платежів у бюджет і державні цільові фонди;
- покриття збитків минулих років.

Собівартість продукції, робіт, послуг являє собою вартісну оцінку використаних у процесі виробництва природних ресурсів, сировини, матеріалів, палива, енергії, а також інших витрат на виробництво і реалізацію продукції.

До матеріальних витрат відноситься: вартість матеріалів, виробів, конструкцій, що придбані в сторонніх організацій або виготовлені у своїх підрозділах; вартість ПЗМ, електроенергії, води, тепла, газу; витрати, пов'язані з матеріально-технічним забезпеченням апарату керування; вартість виконання робіт і надання послуг виробничого характеру, які виконуються сторонніми організаціями; витрати, пов'язані з використанням природної сировини; втрати від нестачі матеріальних цінностей на виробництві, на складах у межах норм природного збитку.

До елементів витрат на оплату праці відноситься основна і додаткова заробітна плата основного персоналу. До елементів відрахувань на соціальні нестатки відносяться: відрахування в пенсійний фонд, відрахування на соціальне страхування та у фонд зайнятості населення.

До елемента амортизаційні відрахування відноситься сума амортизації на повне відновлення основних фондів, відрахування виходячи з їх балансової вартості і встановлених норм амортизації.

Інші витрати включають: платежі по страхуванню майна підприємства, витрати на відрядження, оплата послуг зв'язку, оплата пожежної і сторожової охорони, оплата кредитів банку, відрахування в інноваційний фонд.

Основні фонди підприємства – це частина виробничих фондів підприємства, упередметнена в засобах праці, що беруть участь у виробничому процесі тривалий час, не змінюючи при цьому своїх форм і розмірів та переносячи свою вартість на вартість готової продукції вроздріб, по міру зносу, на основі амортизаційних відрахувань.

Виробничі запаси – це матеріальні цінності, які ще не притягнуті в процес виробництва і знаходяться на складах і базах підприємства. До них входять: сировина, основні матеріали, допоміжні матеріали, паливо, тара і тарні матеріали, запасні частини для ремонту, МБП.

До незавершеного виробництва відноситься власне незавершене виробництво і напівфабрикати власного виробництва.

Витрати майбутніх періодів – це трудові, матеріальні, грошові витрати, спрямовані на майбутній випуск продукції, але не володіють властивостями незавершеного виробництва, тому що виробництво продукції ще не почато.

Товарна продукція – це грошова оцінка продукції, зроблена для відпустки споживачам за межі підприємства. Вона включає вартість: готової продукції, напівфабрикатів і запчастин на сторону, робіт і послуг промислового характеру, що випускаються для сторонніх організацій, тара, що не входить в оптову ціну продукції.

Валова продукція – це вартість продукції, робіт, послуг, вироблених для зовнішнього споживання і вартість продукції для внутрішнього використання.

3. Матеріали для виконання курсової роботи

Таблиця 1

Кошторис витрат на виробництво і реалізацію товарної продукції
промислового підприємства на планований рік

Елементи витрат	Сума
1. Матеріальні витрати	X
2. Витрати на оплату праці	X
3. Відрахування на соціальні заходи	X
4. Амортизація основних фондів і нематеріальних активів	
5. Інші витрати	X
6. Разом витрат на виробництво	?
7. Загальновиробничі витрати	X
8. Витрати на валову продукцію	?
9. Приріст /+/, зниження / - / залишків незавершеного виробництва	
10. Приріст /+/, зниження / - / залишків витрат майбутніх періодів	
11. Виробнича собівартість товарної продукції	?
12. Невиробничі витрати	X
13. Повна собівартість товарної продукції	?

Таблиця 2

Розрахунок амортизаційних відрахувань на планований рік

Найменування груп основних фондів	Середньорічна вартість основних фондів у планованому році	Норма амортизації /%/	Сума амортизаційних відрахувань
1. Будинки, спорудження та їх структурні компоненти	X		?
2. Автомобільний транспорт, конторське устаткування і меблі	X		?
3. Технологічне, енергетичне, транспортне та інше устаткування, матеріальні активи, не включені в групи 1, 2 і 4	X		?
4. Електронно-обчислювальні машини, програмне забезпечення до них, пов'язані з ними засоби зчитування або друку інформації, інші інформаційні системи, телефони, мікрофони, рації і т.п.	X		?
Разом			?

Таблиця 3

Розрахунок нормативу власних оборотних коштів на кінець планованого року
(по укрупнених елементах)

Найменування елементів оборотних коштів	Норматив на початок року	Витрати в IV кв. пл. року		Норма запасу в днях	Норматив на кінець року	Приріст (+), Зниження (-)
		всього	в день			
1. Виробничі запаси	415	?	?	12	?	?
2. Незавершене виробництво	95	?	?	15	?	?
3. Витрати майбутніх періодів	26	?	?	9	?	?
4. Готова продукція	64	?	?	18	?	?
Разом	600				?	?

Таблиця 4

Розрахунок виторгу від реалізації продукції і балансового прибутку підприємства на планований рік

показники	Номер завдання		
	1	2	3
1. Залишки нереалізованої продукції на початок планованого року:			
1.1. по виробничій собівартості	400	600	500
1.2. за вільними цінами (без ПДВ і акцизного збору)	?	?	?
1.3. прибуток	?	?	?
2. Товарний випуск продукції в планованому році:			
2.1. по повній собівартості			
2.2. за вільними цінами (без ПДВ і акцизного збору)	?	?	?
2.3. прибуток	?	?	?
3. Залишки нереалізованої продукції на кінець планованого року:			
3.1. по повній собівартості			
3.2. за вільними цінами (без ПДВ і акцизного збору)	?	?	?
3.3. прибуток	?	?	?
4. Виторг від реалізації продукції в планованому році:			
4.1. по повній собівартості	?	?	?
4.2. за вільними цінами (без ПДВ і акцизного збору)	?	?	?
4.3. прибуток	?	?	?
5. Прибуток від іншої реалізації	170	100	150
6. Прибуток від позареалізаційних операцій	50	70	60
7. Сукупний валовий доход	?	?	?
Додаткові дані до таблиці 4			
1. Базова рентабельність товарної продукції (відношення прибутку до собівартості товарної продукції в поточному році)	20	15	15
2. Рентабельність товарної продукції в планованому році	25	20	25

Таблиця 5

Розрахунок податку на додану вартість, що підлягає внескові в бюджет у
планованому році

Показники	Оборот	Ставка ПДВ (%)	Сума ПДВ
1. Вартість товарно-матеріальних цінностей, що здобуваються, і послуг, що включається до складу валових витрат виробництва			?
2. Обсяг продажу товарів у планованому році			?
3. Сума ПДВ, що підлягає сплаті в бюджет			?

Таблиця 6

Розрахунок акцизного збору на планований рік

Показники	Сума
1. Вартість реалізованих підакцизних товарів по вільних відпускних цінах підприємства (витрати виробництва плюс прибуток)	
2. Ставка акцизного збору (%)	10
3. Вартість реалізованих підакцизних товарів по вільних відпускних цінах підприємства, включаючи акцизний збір	?
4. Сума акцизного збору	?

Таблиця 7

Розрахунок податку на прибуток

Показники	Сума
1. Сукупний валовий дохід (включаючи ПДВ і акцизний збір)	
2. ПДВ, що підлягає сплаті в бюджет	
3. Акцизний збір	
4. Доходи, що по своєму змісту підлягають виключенню із складу валових доходів з метою оподаткування	180
5. Скоригований валовий дохід	?
6. Загальна сума валових витрат	
7. Оподатковуваний прибуток	?
8. Ставка податку (%)	25
9. Сума податку на прибуток	?

Таблиця 8

Нормативи розподілу прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства, прийняті рішенням трудового колективу на планований рік

Напрямку використання прибутку	Номер завдання		
	1	2	3
Прибуток, який залишається в розпорядженні підприємства (чистий прибуток) – всього, у тому числі:	100	100	100
1. відрахування у фінансовий резерв підприємства	5	8	10
2. на розвиток виробництва;	50	40	45
2.1. на технічне переозброєння і реконструкцію виробництва;	40	45	50
2.2. на покриття приросту нормативу власних оборотних коштів;	35	35	40
2.3. на інші заходи	25	20	10
3. на соціальний розвиток:	10	20	15
3.1. на зміст об'єктів соціальної сфери;	25	35	30
3.2. на фінансування невиробничого будівництва;	55	50	40
3.3. на інші заходи	20	15	30
4. на матеріальне заохочення	20	15	15
5. на виплату дивідендів по акціях і внескам членів трудового колективу	15	17	15

Таблиця 9

План розподілу балансового прибутку підприємства на планований рік

Напрямки використання прибутку	Сума
I. Оподатковуваний прибуток – всього:	
1. Платежі з прибутку в бюджет	?
1.1. податок на прибуток	
1.2. інші платежі з прибутку	40
II. Прибуток, що залишається в розпорядженні підприємства:	?
2. Відрахування у фінансовий резерв	?
3. На розвиток виробництва	?
3.1. на технічне переозброєння і реконструкцію виробництва	?
3.2. на покриття приросту нормативу власних оборотних коштів	?
3.3. на інші заходи щодо розвитку виробництва	?
4. На соціальний розвиток	?
4.1. на зміст об'єктів соціальної сфери	?
4.2. на фінансування будівництва житла	?
4.3. на інші заходи щодо соціального розвитку колективу	?
5. На матеріальне заохочення	?
6. На виплату дивідендів по акціях і внескам трудового колективу	?

Таблиця 10

Розрахунок джерел фінансування капітальних вкладень по технічному переозброєнню і реконструкції підприємства на планований рік

Показники	Сума
I. Обсяг капітальних вкладень по технічному переозброєнню і реконструкції підприємства	?
II. Джерела фінансування – всього, у тому числі:	?
1. Власні засоби підприємства:	?
• амортизаційні відрахування	
• прибуток	
2. Притягнуті фінансові ресурси	X
3. Надходження з централізованих фондів (резервів) об'єднання	X
4. Позикові фінансові ресурси (довгостроковий кредит банку)	X
5. Бюджетні кредити (субвенції, субсидії, податкові кредити)	X
6. Інвестиційні асигнування з бюджету і відповідних позабюджетних фондів	X

Таблиця 11

Розрахунок джерел фінансування капітальних вкладень на невиробниче будівництво на планований рік

Показники	Завдання		
	1	2	3
1. Обсяг капітальних вкладень на невиробниче будівництво	?	?	?
2. Джерела фінансування – всього, у тому числі:	?	?	?
2.1. власні джерела			
2.2. притягнуті фінансові ресурси інших підприємств (пайова участь)	440	320	180
2.3. позикові фінансові ресурси (довгостроковий кредит)	15	18	–

Таблиця 12

Розрахунок приросту нормативу власних оборотних коштів і джерел його покриття

Показники	Завдання		
	1	2	3
I. Розрахунок приросту нормативу			
Норматив власних оборотних коштів на початок планованого року			
Норматив власних оборотних коштів на кінець планованого року			
Приріст (+), зниження (-)			
II. Джерела покриття приросту нормативу			
Приріст стійких пасивів	?	?	?
Прибуток			
Кредити банку	20	–	25

Фінансовий план промислового підприємства на планований рік

Показники	Сума
1. ДОХОДИ І НАДХОДЖЕННЯ КОШТІВ	
1. Податок на додану вартість, що надійде в складі виторгу від реалізації	
2. Акцизний збір, що надійде в складі виторгу від реалізації	
3. Сукупний валовий дохід	
4. Амортизаційні відрахування	
5. Інші внутрішні фінансові ресурси	
6. Приріст кредиторської заборгованості, що постійно знаходиться в розпорядженні підприємства (приріст стійких пасивів)	
7. Притягнуті фінансові ресурси	
8. Надходження з централізованих фондів (резервів) об'єднання	
9. Позикові фінансові ресурси (довгостроковий кредит банку)	
10. Бюджетні кредити (субвенції, субсидії, податкові кредити)	
11. Інвестиційні асигнування з бюджету і відповідних позабюджетних фондів	
12. Іноземні інвестиції	
РАЗОМ ДОХОДІВ І НАДХОДЖЕНЬ	
II. ВИТРАТИ І ВІДРАХУВАННЯ	
1. На сплату податку на додану вартість постачальникам товарно-матеріальних цінностей і послуг	
2. На капітальні вкладення по технічному переозброєнню і реконструкції підприємства	
3. На капітальні вкладення на невиробниче будівництво	
4. На капітальний ремонт основних фондів	
5. На покриття приросту нормативу власних оборотних коштів	
6. Відрахування у фінансовий резерв підприємства	
7. На розвиток виробництва	
8. На соціальний розвиток	
9. На матеріальне заохочення	
10. На виплату дивідендів по акціях і внескам членів трудового колективу	
11. Платежі в бюджет – всього, у тому числі:	
11.1. податок на додану вартість	
11.2. акцизний збір	
11.3. податок на прибуток	
11.4. інші платежі з прибутку	
РАЗОМ ВИТРАТ І ВІДРАХУВАНЬ	

4. Алгоритми розрахунку окремих фінансових показників

1. Розрахунок собівартості реалізованої продукції ($C_{РП}^{ПС}$):

$$C_{РП}^{ПС} = O_{Н}^{Пр} + T^{ПС} \quad O_{К}^{Пр}$$

де $O_{Н}^{Пр}$ - залишки нереалізованої продукції на початок планованого року по виробничій собівартості;

$T^{ПС}$ - випуск товарної продукції в планованому році по повній собівартості;

$O_{К}^{Пр}$ - залишки нереалізованої продукції на кінець планованого року по виробничій собівартості.

2. Розрахунок виторгу від реалізації товарної продукції на планований рік (В):

$$В = O_{Н}^{опт.ц} + T^{опт.ц} \quad O_{К}^{опт.ц}$$

де $O_{Н}^{опт.ц}$ - залишки на початок періоду за відпускними цінами підприємства (без ПДВ і акцизного збору);

$T^{опт.ц}$ - випуск товарної продукції в планованому році за відпускними цінами підприємства (без ПДВ і акцизного збору);

$O_{К}^{опт.ц}$ - залишки на кінець періоду за відпускними цінами.

3. Розрахунок прибутку від реалізації товарної продукції на планований рік ($\Pi_{РП}$):

$$\Pi_{РП} = \Pi_{Н} + \Pi_{Т} \quad \Pi_{К}$$

де $\Pi_{Н}$ – залишок прибутку на початок періоду;

$\Pi_{Т}$ – прибуток на випуск товарної продукції в планованому році;

$\Pi_{К}$ – залишок прибутку на кінець періоду.

4. Розрахунок нормативу власних оборотних коштів сировини і основних матеріалів ($H_{СОС}$)

$$H_{СОС} = O_{р} \quad H_{з}$$

де O_p – одноденні витрати сировини і основних матеріалів по кошторису IV кв. планованого року;

H_3 – норма запасу в днях.

5. Розрахунок норм запасу в днях сировини і основних матеріалів (H_3).

$$H_3 = Z_1 + Z_2 + Z_3 + Z_4 + Z_5$$

де Z_1 - поточний запас;

Z_2 - страховий запас;

Z_3 - транспортний запас;

Z_4 - підготовчий запас;

Z_5 - час на розвантаження, сортування і лабораторний аналіз.

6. В даній курсовій роботі приймаємо, що всі товари, що підлягають реалізації є підакцизними. Ставка акцизного збору 10 %.

7. Отримана сума амортизаційних відрахувань розподіляється на технічне переозброєння і реконструкцію 80 %, на капітальний ремонт основних засобів – 20 %.

8. Обсяг капітальних вкладень на технічне переозброєння і реконструкцію та на невиробниче будівництво приймається рівним джерелам їхнього фінансування.

5. Варіанти для виконання курсової роботи

Вихідні дані до таблиці 1.

Кошторис витрат на виробництво і реалізацію товарної продукції
промислового підприємства на планований рік

Номера варіантів	Матеріальні витрати (п.1)	Витрати на оплату праці (п.2)	Відрахування на соціальні заходи (п.3)	Інші витрати (п.5)	Загально- виробничі витрати (п.7)	Невиробничі витрати (п.12)
1	4000	1500	1000	980	500	600
2	3950	1480	990	960	490	590
3	3900	1460	980	940	480	580
4	3850	1440	970	920	470	570
5	3800	1420	960	900	460	560
6	3750	1400	950	880	450	550
7	3700	1380	940	860	440	540
8	3650	1360	930	840	430	530
9	3600	1340	920	820	420	520
10	3550	1320	910	800	410	510
11	3500	1300	900	780	400	500
12	3450	1280	890	760	390	490
13	3400	1260	880	740	380	480
14	3350	1240	870	720	370	470
15	3300	1220	860	700	360	450
16	3250	1200	850	680	350	440
17	3200	1180	840	660	340	430
18	3150	1160	830	640	330	420
19	3100	1140	820	620	320	410
20	3050	1120	810	600	310	400
21	3000	1100	800	580	300	390
22	2950	1080	790	560	290	380
23	2900	1060	780	540	280	370
24	2850	1040	770	520	270	360
25	2800	1020	760	500	260	350
26	2750	1000	750	480	250	340
27	2700	980	740	460	240	330
28	2650	960	730	440	230	320
29	2600	940	720	420	220	310
30	2500	920	710	400	210	300

Вихідні дані до таблиці 2.
Розрахунок амортизаційних відрахувань.

№ варіанту	Будинки, спорудження та їх структурні компоненти (п.1)	Автомобільний транспорт, устаткування, меблі (п.2)	Технологічне та інше устаткування, матеріальні активи, не включені в групи 1, 2 і 4 (п.3)	ІОМ, засоби друку, зчитування та інші інформаційні системи (п.4)
1	6000	1120	2000	1800
2	5900	1100	1980	1790
3	5800	1080	1960	1780
4	5700	1060	1940	1770
5	5600	1040	1920	1760
6	5500	1020	1900	1750
7	5400	1000	1890	1740
8	5300	980	1870	1730
9	5200	960	1850	1720
10	5100	940	1830	1710
11	5000	920	1810	1700
12	4900	900	1780	1690
13	4800	880	1760	1680
14	4700	860	1740	1670
15	4600	840	1720	1660
16	4500	820	1700	1650
17	4400	800	1690	1640
18	4300	780	1670	1630
19	4200	760	1650	1620
20	4100	740	1630	1610
21	4000	720	1610	1600
22	3900	700	1580	1590
23	3800	680	1560	1580
24	3700	660	1540	1570
25	3600	640	1520	1560
26	3500	620	1500	1550
27	3400	600	1490	1540
28	3300	580	1470	1530
29	3200	560	1450	1520
30	3100	540	1430	1510

Вихідні дані до таблиці 10.

Розрахунок джерел фінансування для технічного переозброєння і реконструкції підприємства.

№ варіанту	Притягнутий. фінансові ресурси (п.2)	Надходження з централізованих фондів (п.3)	Довгострокові кредити банків (п.4)	Бюджетні кредити (п.5)	Інвестиційні асигнування з бюджету (п.6)
1	350	-	140	-	100
2	345	-	130	-	90
3	340	-	120	-	80
4	-	185	110	-	70
5	335	180	-	200	60
6	330	175	-	210	50
7	325	-	100	-	40
8	-	170	-	220	30
9	-	165	90	230	20
10	320	-	85	240	10
11	315	-	80	250	-
12	310	-	70	-	95
13	300	160	-	260	-
14	-	155	-	270	85
15	290	150	-	280	-
16	-	145	-	290	75
17	280	140	-	150	-
18	270	-	75	-	65
19	260	-	70	-	55
20	-	135	-	160	45
21	-	130	65	-	35
22	-	125	-	170	-
23	250	-	60	180	-
24	240	-	55	-	25
25	230	-	50	-	15
26	220	120	-	100	-
27	210	115	-	110	-
28	200	110	-	-	105
29	-	105	-	120	-
30	-	100	40	-	115

6. Орієнтовні запитання до іспиту з дисципліни «Фінанси підприємства»

1. Сутність та функції фінансів підприємства.
2. Зміст фінансових відносин, що виникають у процесі господарчої діяльності.
3. Сутність грошових фондів.
4. Формування фінансових ресурсів.
5. Особливості організації фінансів будівельних підприємств.
6. Сутність та основні завдання фінансової діяльності.
7. Зміст фінансової роботи підприємства.
8. Сутність фінансового механізму підприємства.
9. Загальна характеристика безготівкових розрахунків.
10. Принципи безготівкових розрахунків.
11. Загальна характеристика готівкових розрахунків.
12. Види банківських рахунків та порядок їх відкриття.
13. Види санкцій за порушення розрахунково-платіжної дисципліни.
14. Характеристика вхідних грошових потоків.
15. Характеристика доходів від реалізації продукції, робіт, послуг.
16. Характеристика доходів від фінансово-інвестиційної та іншої діяльності.
17. Сутність валового доходу.
18. Сутність чистого доходу.
19. Характеристика системи формування прибутку підприємства.
20. Сутність і склад витрат виробництва та реалізації продукції.
21. Види та порядок розрахунку рентабельності.
22. Основні напрямки розподілу прибутків.
23. Особливості системи оподаткування в Україні.
24. Характеристика основних функцій фінансів.
25. Порядок оподаткування прибутку.
26. Особливості непрямих податків. Види таких податків.
27. Характеристика акцизного збору.
28. Характеристика податку на додану вартість.
29. Місцеві податки та збори.
30. Сутність та склад оборотних коштів.
31. Необхідність та методи нормування оборотних коштів.
32. Класифікація оборотних коштів.
33. Джерела формування оборотних коштів.

34. Показники використання оборотних коштів і шляхи прискорення їх обертання.
35. Сутність кредитування підприємств.
36. Причини виникнення кредитних відносин.
37. Класифікація кредитів, що надаються підприємствам.
38. Види банківського кредиту.
39. Умови отримання банківського кредиту.
40. Порядок отримання банківського кредиту.
41. Характеристика комерційного кредитування підприємств.
42. Лізингове кредитування підприємств.
43. Державне кредитування підприємств.
44. Сутність основних засобів та їх відтворення.
45. Облік основних засобів.
46. Показники стану та ефективності використання основних засобів.
47. Знос та амортизація основних засобів.
48. Сутність та склад капітальних вкладень.
49. Основні завдання аналізу фінансового стану підприємства.
50. Показники оцінки майнового стану підприємства.
51. Показники прибутковості підприємства.
52. Показники фінансової стійкості та стабільності підприємства.
53. Показники рентабельності підприємства.
54. Сутність фінансової стратегії та політики.
55. Зміст та методи фінансового планування.
56. Зміст фінансового плану.
57. Види фінансового контролю.

Рекомендована література

1. Бедринець М. Д. Фінанси підприємств: навч. посіб. / М.Д. Бедринець, Л.П. Довгань. – К. : Центр учбової літератури, 2018. – 292 с.
2. Захарченко П.В. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / П.В. Захарченко, М.П. Гриценко. – Мелітополь: Видав. буд. Мелітопол. міськ. друкарні, 2018. – 224 с.
3. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г.Я. Аніловської, І.Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. – 440 с.
4. Тюріна, Н.М. Управління фінансовою санацією підприємства: підручник / Н.М. Тюріна, Н.С. Карвацка. – Львів : Новий Світ – 200, 2018. – 396 с.
5. Пуцентейло П.Р. Особливості функціонування аналітичного забезпечення підприємств / Пуцентейло П.Р. // Науково-виробничий журнал "Інноваційна економіка". – №1. – Тернопіль, 2015. – С. 194 – 198.
6. Педько І.А., Жусь О.М. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Фінанси підприємств» частина І. Одеса: ОДАБА, кафедра ЕП, 2015. – 34 с.
7. Педько І.А., Жусь О.М. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Фінанси підприємств» частина ІІ Одеса: ОДАБА, кафедра ЕП, 2015. – 42 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 №2755-VI (зі змінами і доповненнями).
2. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 22.12.2011 №4212-VI 11.
3. Митний кодекс України від 13.03.2012 №4495-VI (зі змінами і доповненнями)
4. Власова Н.О., Круглова О.А., Безгінова Л.І. Фінанси підприємств: [навч. посіб.] – Київ: ЦУЛ, 2007. – 271 с.
5. Гроші та кредит: [підручник: - 6-ге вид., перероб. і доп.] / [М.І. Савлук, А.М. Мороз, І.М. Лазепко та ін.]; за наук. ред. М.І. Савлука. – К.: КНЕУ, 2011. – 590 с.
6. Копилюк О.І. Банківські операції [навч. посіб. – 2-е вид., випр. і доп.] / О.І. Копилюк, О.М. Музичка. – К.: Кондор, 2012. – 536 с.
7. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств [навч. посіб.] / О.О. Непочатенко. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 322 с.